

ikke blev givet de paagældende Andel i den ved Jernbaneanlægget fremkaldte Værdistigning.

Landstinget har saa i indeværende Samling haft Forslaget til indgaaende Behandling og desværre forringet det ikke saa ganske lidt. Af de Hovedprincipper, den nedsatte Kommission eller rettere et Flertal indenfor denne, bestaaende af 11 Medlemmer, der dog paa visse enkelte Punkter have gjort nogle Reservationer, er enedes om, har Landstinget navnlig nedsat den Staten tiltænkte Andel i Værdistigningen fra $1\frac{1}{2}$ til $1\frac{1}{4}$ pCt. Det har endvidere indført en Bestemmelse noget svarende til den oprindelige af daværende Trafikminister Høgsbro i Afsnit C. indsatte Bestemmelse om de 10,000 Kr.s Grænse, gaaende ud paa, at de første 10 pCt. Værdistigning bliver afgiftsfri. Endelig har Landstinget strøget det sidste Stykke af § 4 om de 3 Kr.s Grænse.

Hvad nu særlig Landstingets Gennemførelse af denne Bestemmelse om Fradrag af de 10 pCt., inden der skal svares Afgift, angaar, er det naturligvis en ret skæbnesvanger Bestemmelse. Den vil i en væsentlig Grad forringe det økonomiske Udbytte af den Lov, som det var Hensigten at faa dels af Hensyn til Statens og Kommunernes direkte Interesser og dels ogsaa for at bane Vej til flere Jernbaneanlæg. Bestemmelsen er saa meget mere uheldig, som den i mange Tilfælde vil medføre, at den store Ejendom slipper for Jernbaneskyld, medens den mindre Ejendom vil komme til at betale Jernbaneskyld. Hvis jeg f. Eks. tager en Købstadsejendom, der ved et nyt Jernbaneanlæg stiger fra 100,000 Kr. til 110,000 Kr., vil en saadan Ejendom vedblive at være afgiftsfri, medens en mindre Ejendom, der f. Eks. stiger fra 10,000 til 14,000, vil komme til at svare Ejendomsskyld af 4,000 Kr. Saa slemt, som man efter dette Tilfælde skulde tro, at det er, bliver det imidlertid ikke altid, idet der i § 4 findes en Sikkerhedsventil, der virker ved en Del Ejendomme. Ved store Landejendomme kan man nemlig sætte Jernbaneskylden for deres forskellige Dele. Hvis en saadan Ejendom til 100,000 Kr. er stegen med 10,000 Kr., vil man da som Regel kunne naa til dog at faa Afgift af noget af Stigningen. For Købstadsejendommenes Vedkommende er der imidlertid ikke noget Mittel til at bøde paa, jeg tror at turde kalde det den Uretfærdighed, at den større Ejendom kan slippe til Trods for, at dens Værdiforøgelse, absolut set, er større end

den mindre og afgiftspligtige Ejendoms- Endelig er der en Bestemmelse, som det høje Landsting har ladet blive staaende uforandret, men som jeg beklager, nemlig at Jernbaneskylden kun skal være 50-aarig, bortfalde med det 50de Aar. Naar et Jernbaneanlæg har skaffet en Ejendom en virkelig Værdiforøgelse, er der ingen Grund til senere at lade denne Afgift bortfalde. Jeg ved ganske vist, at der gøres modstaaende Bemærkninger gældende.

Nu have vi altsaa det fra Landstinget modtagne magre Resultat liggende paa vort Bord, og saa rejser der sig for mig det Spørgsmaal: Hvad skulle vi da gøre ved det? Det høje Ting staar selvfølgelig frit overfor enhver Bestemmelse i dette Forslag, men man vil ved sin Afgørelse dog ikke helt kunne se bort fra, at der forud for dette Forslag ligger en indgaaende Kommissionsbetænkning, paa hvis Arbejde der i alle Tilfælde i ret vid Udstrækning maa bygges, om vi skulle naa til et Resultat. Og vi skulde rigtignok grumme gerne naa til et Resultat. Jeg mener, at vi ere nødte til loyalt at medarbejde her nede til et Resultat. Ved § 14 af Loven af 27. Maj 1908 gøres det nemlig til en Nødvendighed, at der bliver indført en Jernbaneskyld. Hvis en saadan ikke vedtages i indeværende Samling, vil Aars—Hvalpsund-Baner ikke kunne aabnes, og paa samme Maade vil det gaa andre Baner. Overfor det magre Resultat vilde jeg ogsaa gerne fremhæve, at den Lov, som vi forhaabentlig naa til, jo altid ad Aare kan forbedres. Dette er jo et første Forsøg paa at gribe en Del af den af Samfundet skabte Værdistigning, og det er jo rimeligt, at naar vi skulle til at prøve det i det praktiske Liv vil der vise sig visse Mangler. Jeg nærer derfor ingen Tvivl om, at vi om nogle Aar komme til en Revision, og da vil man forhaabentlig kunne naa noget videre og gøre Resultatet noget lødigere.

L. Rasmussen (Ribe Amts 4de Valgkreds): Det foreliggende Forslag om Jernbaneskyld er jo, som den højtærede Minister bemærkede, kommet til os fra Landstinget. Imidlertid har Forslaget jo en længere Forhistorie, men den har den højtærede Minister i alt væsentligt gjort Rede for, det skal jeg derfor ikke komme ind paa. Jeg kan i meget af, hvad den højtærede Minister sagde, være enig med ham. Men naar han beklagede den Skikkelse, som Forslaget havde faaet i Landstinget, kan jeg ikke slutte mig til ham. Jeg er i nogen Maade tilfreds der-